

[K] **HET COMPLETE OEUVRE VAN DE
WEERBARSTIGE ZANGER FERRE GRIGNARD**

Het Antwerpse label Starman Records brengt de vier studioalbums van de Antwerpse zanger Ferre Grignard (1939-1982) opnieuw uit. Dankzij deze heruitgave op hoogwaardig vinyl wordt het werk van Grignard, voor het eerst sinds het in de jaren 1960 en '70 verscheen, beschikbaar voor het grote publiek. Tot nu toe moesten de fans het stellen met magere compilaties, of hopen op de vondst van een zeldzame originele persing.

Grignard speelt een niet te onderschatten pioniersrol in de Belgische rockmuziek. Met als uitvalsbasis de legendarische Antwerpse artiesten kroeg De Muze is hij een van de eerste Belgen die de Amerikaanse folk en blues op een authentieke manier naar zijn hand zet.

De eerste elpee uit de reeks Starman-releases is het titelloze *Ferre Grignard* uit 1966. Deze plaat bevat de twee evergreens uit Grignards oeuvre: de naïeve protestsong 'Ring, ring' en Grignards bewerking van de traditional 'Drunken Sailor'. Grignards eerste plaat heeft hem in 1967 naar de Parijse concertzaal Olympia gebracht (waarbij vaak vergeten wordt dat hij niet optrad als hoofdact, maar in het voorprogramma van Antoine), waardoor zijn tweede lp *Captain Disaster* kan uitkomen op het Franse Barclay-label. Alleen zorgen contractuele beslomeringen en een plagiaatrel met Johnny Halliday (die al te opzichtig de melodie van 'My Crucified Jesus' leent) ervoor dat de plaat met jaren vertraging in 1969 wordt uitgebracht. Die ontwikkeling haalt het momentum uit Grignards carrière, die daarna ook nooit meer echt op stoom komt. In zekere zin zijn alle platen die Grignard na die eerste lp maakte comebackplaten. Een derde worp volgt pas in 1972, wanneer opnieuw een titelloze Ferre Grignard-plaat verschijnt. De opvolger daarvan, *I Warned You*, komt uit in 1978. Ook met die vierde en laatste plaat kan Grignard niet meer aanknopen bij de successen van weleer: terwijl hij de bluesrock verkent, schreeuwen aan de andere kant van Antwerpen beeldenstormers als The Kids de Belgische punkrevolutie op gang.

Meer dan dertig jaar lang bleef Grignard echter doorleven als compromisloze hippie en pionier van de Belgische rock, getuige ook de prachtige *Belpop-*

documentaire van openbare televisiezender Canvas over zijn leven en werk. 'Ring, ring' en 'Drunken Sailor' zijn nog regelmatig te horen op de radio, maar de rest van het oeuvre raakte, ook door gebrek aan heruitgaven, in de schaduw.

Dat is enigszins onterecht, want op zijn beste momenten is Grignard subliem. Wanneer hij op zijn eerste elpee de traditional 'Diggin' My Potatoes' aanpakt, laat hij de skiffleversie van de Britse folkzanger Lonnie Donegan mijlenver achter zich. Aangedreven door een onstuimige bas, gierende mondharmonica en de hese schreeuwzang van de achtergrondstemmen, geeft de opname perfect de rauwe energie van Grignards liveoptredens weer. Ook 'Sexy Mary Brown' en 'Maureen' rocken zoals maar weinig vaderlandse acts het hem in die tijd nadeden. In de akoestische blues 'On the Bowery' toont Grignard zich een pientere leerling van bluesgroten als John Lee Hooker en Lightnin' Hopkins. In 'We Want War' laat hij zich van zijn meest tegendraadse kant horen: wie anders durft in volle anti-Vietnamtijd de oorlog te bekijken vanuit een cynisch pro-standpunt? "*All we gotta do is think we're right*", zingt Grignard. 'We Want War' demonstreert ook Grignards indrukwekkende zangstem. Sowieso klinkt de hele eerste elpee, bijna vijftig jaar na datum, nog opvallend fris. Het hoorbare spelplezier is daaraan zeker debet.

Opvolger *Captain Disaster* legt die energie aan banden door de ambitieuze strijkersarrangementen, die soms haaks staan op de rudimentaire basisstructuur van bas, gitaar en drum, alsof Grignard en zijn band zich voor de ogen van een internationaal publiek wat inhouden. Toch vind je ook op deze plaat enkele pareltjes, waaronder het heerlijk naïeve 'Tell Me Now', waarin Grignard zich ontpopt als tedere balladezanger. 'The Lost Affair' bewijst met zijn intelligente akkoordenprogressie en arrangement dat Grignard als songwriter niet te onderschatten was.

Het titelloze *Ferre Grignard* uit 1972 klinkt veel potiger dan de twee vorige albums. Zeven jaar na Dylan gaat ook Grignard voluit elektrisch. Dat levert nog een paar sprankelende stukken op, waaronder de stevige elektrische blues 'Cool It Baby' en het swingende 'Lazy John,' dat qua funfactor niet hoeft onder te doen voor 'Diggin' My Potatoes' van de eerste elpee. Voor het overige klinkt deze plaat wat

De hoes van *Captain Disaster*, de tweede lp van Ferre Grignard, oorspronkelijk uitgebracht in 1969.

vlak, en gaat een nummer als 'Be My Guest Lord' ondanks de bijrol voor banjolegende Derroll Adams, reddeloos ten onder.

Op zijn laatste plaat, *I Warned You*, heeft Grignard er hoorbaar weer wat meer zin in. Mede dankzij de inbreng van bassist Hugo Spencer en diens band The Fifth Ball Gang ontstaat er een sound van stevige bluesrock, die schatplichtig is aan het album *Exile on Main Street* van The Rolling Stones. De plaat biedt een magistrale versie van 'Good Night Irene' van blueszanger Leadbelly, een zwalpende wals waarin Ferre en zijn achtergrondkoor zich lijken op te maken om na een aller-allerlaatste glas de weg naar huis aan te vatten. Ook de rockende titeltrack 'I Warned You' blijft hangen, een oorwurm met Grignard in goede doen.

Het is jammer om vast te stellen dat net 'I Warned You', qua melodie een van zijn meest geslaagde nummers, ook een van Grignards grootste zwaktes blootlegt: het ellendige Engels waarvan hij zich bedient. Het is zo onverstaabaar dat de papieren tekst amper opheldering biedt. In geschreven vorm blijven Grignards lyrics het spoor van de Engelse grammatica sowieso bijster te zijn.

In zijn beste momenten mag Grignard dan uitstekend uit de voeten kunnen met traditionals uit folk en blues, soms draait hij zo'n song ook gewoon de nek om, alsof hij het tijdens de schaarse passages

in de studio niet kan opbrengen om zijn beste beentje voor te zetten. Wat te denken van 'Gamblin' Man' (weer een cover van een song die ook Lonnie Donegan op het repertoire had staan), waarin hij driekwart van de nochtans doorwrochte lyrics vervangt door een eindeloos herhaald *alright*? Grignard was een tegendraadse persoonlijkheid, en het is duidelijk dat bij de opnames van zijn vier albums nooit een producer betrokken is geweest die de weerbarstige zanger lang genoeg bij de les kon houden om een plaat met een consistent niveau af te leveren.

Kortom, niet alles wat hier blinkt, is goud. Voor de diehards zijn deze elpees, met hun mooie originele artwork (inclusief diepblauwe Philips-labels) verplichte kost, en de ware liefhebbers zullen wel over hun hart strijken bij het verminkte Engels en de oeverloosheid van sommige nummers. En laat dit strenge oordeel u niet afschrikken: zelfs na het rigoureuus wegfilteren van het mindere werk, blijft er nog genoeg over om een pientere compilatie mee samen te stellen. Starman Records, waarop nog gewacht?

MICHIEL LEEN

www.starmanrecords.com